

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 13CoP/126/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1724202409
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 09. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Daniel Ilavský
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2024:1724202409.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Daniela Ilavského a sudkýň JUDr. Janky Benkovičovej a JUDr. Táne Šefčíkovej, v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté deti: A. B., narodená XX.XX.XXXX a C. B., narodená XX.XX.XXXX, obe zastúpené procesným opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Pezinok, pracovisko Senec, adresa sídla Senec, Krátka 1, deti rodičov – matky: D. E., narodená XX.XX.XXXX, adresa trvalého pobytu F., G. XXXX/XX, v konaní zastúpená splnomocnencom: JUDr. Milan Ficek, advokát s. r. o., IČO: 47 232 757, adresa sídla Bratislava, Žilinská 14 a otca: H. B., narodený XX.XX.XXXX, adresa trvalého pobytu H. XX, o návrhu otca na zmenu úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom a o nariadenie neodkladného opatrenia – zverenie maloletých detí do jeho osobnej starostlivosti, o odvolaní matky proti uzneseniu Mestského súdu Bratislava II č. k. 5P/100/2024 – 41 z 31. júla 2024, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd odvolaním napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie vo výroku II. a vo výroku I. v časti zverenia maloletých detí do osobnej starostlivosti otca **p o t v r d z u j e** a v časti rozhodnutia o styku matky s maloletými deťmi **z r u š u j e**.

II. Odvolací súd odvolanie matky voči výroku III. uznesenia súdu prvej inštancie **o d m i e t a**.

odôvodnenie:

1. Uznesením súd nariadil neodkladné opatrenie, ktorým do právoplatného skončenia konania vo veci samej zveril maloletú A. a maloletú C. do osobnej starostlivosti otca s tým, že styk matky s maloletými deťmi neupravil (výrok I.), pozastavil účinnosť rozsudku Mestského súdu Bratislava II č. k. 5P/37/2023 – 202 z 21.11.2023 (výrok II.) a napokon preniesol svoju miestnu príslušnosť na Okresný súd Pezinok vo veci vedenej pod spisovou značkou 5P/100/2024, ktorému po právoplatnosti výroku I. tohto uznesenia vec postúpi (výrok III.)

1.1 Na odôvodnenie svojho rozhodnutia uviedol, že otec maloletých detí sa svojím návrhom zo 04.07.2024 vo veci samej domáha zmeny úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom. Zároveň sa predmetným návrhom domáhal aj nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým by do skončenia konania vo veci samej súd maloleté deti zveril do jeho osobnej starostlivosti dôvodiac, že pokiaľ boli ostatným rozhodnutím súdu maloleté deti zverené do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, tak takáto úprava je už pre maloleté deti nevyhovujúca vzhľadom na podstatnú zmenu v pomeroch najmä na strane maloletých detí, nakoľko fyzický a psychický vývoj maloletých detí je u matky ohrozený a je potrebné zabezpečiť pre deti stabilné a kľudné prostredie, v ktorom by mohli žiť bez stresu, že aj školská psychologička odporučila otcovi, aby si dočasne maloletú A. ponechal vo svojej osobnej starostlivosti a aby s ňou vzhľadom na jej nespavosť, nechutenstvo a kolapsové stavy navštívil pedopsychiatra, že v júni 2024 otca kontaktovala pracovníčka odboru sociálnych vecí a rodiny, oddelenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, ktorá mu oznámila, že maloletá A. viackrát navštívila ich úrad, že sa nechce vrátiť k matke a chce ostať u otca, že matka 15.06.2024 zobrala maloletú A.

napriek jej prechladnutiu na akciu na Slnčné jazerá, kde táto odpadla a po ošetrení záchranármi mala ísť domov, avšak matka ju domov nezobrala, v dôsledku čoho maloletá opätovne odpadla, že maloletá C. má v poslednom čase z problematického prostredia u matky prejavy nervozity a zvracia a otec má obavy, aby sa jej stav nezhoršil do prejavov ako má A. a napokon, že maloleté deti nechcú byť s matkou, čo vyjadrili aj vo svojich listoch pripojených k návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia. Kolízny opatrovník po prešetrení pomerov u rodičov maloletých detí a po vypočutí oboch detí bez prítomnosti rodičov navrhol návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia vyhovieť v celom rozsahu s tým, že styk matky s maloletými deťmi upravovaný nebude a matke bude uložená povinnosť prispievať na výživu maloletej A. sumou 150 eur mesačne a na výživu maloletej C. sumou 150 eur mesačne.

1.2 V konaní mal za osvedčené, že výkon práv a povinností rodičov k maloletým deťom bol naposledy upravovaný rozsudkom Mestského súdu Bratislava II č. k. 5P/37/2023 – 202 z 21.11.2023, ktorým rozhodnutím súd schválil o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom rodičovskú dohodu, na základe ktorej boli maloleté deti okrem iného zverené do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov s tým, že obaja rodičia sú oprávnení maloleté deti zastupovať a spravovať ich majetok, že otec bude zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloleté deti vždy v čase od nedele v párnom kalendárnom týždni od 17:00 hod. do nasledujúcej nedele v nepárnom kalendárnom týždni do 17:00 hod. a matka bude zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloleté deti vždy v čase od nedele v nepárnom kalendárnom týždni od 17:00 hod. do nasledujúcej nedele v párnom kalendárnom týždni do 17:00 hod., s individuálnou úpravou osobnej starostlivosti rodičov o deti počas jarných, veľkonočných, vianočných a letných školských prázdnin.

1.2.1 Maloleté deti opakovane poukazujú na diskomfort v prítomnosti matky počas jej starostlivosti o ne, pričom obe uvádzajú, že starostlivosť o ne fakticky zabezpečuje len maloletá A..

1.2.2 Maloletá A. je žiačkou ôsmeho ročníka Základnej školy I. J. F.. Sama v neprítomnosti rodičov opakovane pred kolíznym opatrovníkom verbalizovala túžbu po jej zverejnení do osobnej starostlivosti otca, u ktorého cíti podporu a zázemie, nakoľko u matky sa cíti byť psychicky preťažovaná. Správanie matky voči nej a sestre C. nie je rovnaké, čo maloletá považuje za neférové. Pociťuje, že s matkou nemá dobrý vzťah, nakoľko matka preferuje sestru C.. U otca tento pocit nemá, nakoľko otec a jeho manželka sa k im obom správajú rovnako. U matky je neprimerane zaťažovaná domácimi prácami (varením, upratovaním a pod.), ktoré musí robiť skoro všetky, a kvôli tomu nemá čas na školu a kamarátov.

1.2.3 Maloletá C. je žiačkou piateho ročníka Základnej školy I. J. F.. V neprítomnosti rodičov pred kolíznym opatrovníkom taktiež prejavila vôľu byť v starostlivosti u otca s tým, že u mamy by trávila len pár dní, nakoľko mama býva často nahnevaná a často kričí po nej, ako aj po sestre A. a okrem toho starostlivosť o domácnosť, a to varenie, upratovanie a vychystanie sa jej do školy zabezpečuje len sestra A.. Je to o tom, čo si samé urobia. Mama varí len výnimočne. Učí sa s ňou v prevažnej miere len otec. Keď je u mamy, tak zostáva dlho v družine. Ak si v družine nespraví domáce úlohy, pomáha jej s nimi sestra A.. Podľa jej vyjadrenia mama chodí domov neskoro večer, a to medzi 19. až 20. hodinou.

1.2.4 Podľa vyjadrení matky maloletých detí maloletá A. sa správa fyzicky aj slovne vulgárne voči nej aj voči sestre. Matka sa jej snažila dohovoriť v učení, pričom otec má laxný prístup k jej výchove.

1.2.5 Vzťahy v rodine sú narušené a rozvrátené. Rodine bola ponúknutá spolupráca s akreditovaným subjektom, s čím obaja rodičia súhlasili.

1.2.6 Otec maloletých detí má vytvorené vhodné podmienky na zabezpečenie rovnomerného psychického a fyzického vývinu maloletých a v jeho starostlivosti zo strany kolízneho opatrovníka neboli zistené žiadne nedostatky.

1.3 Vec právne posúdil ako nárok rodiča a maloletého dieťaťa na bezodkladnú úpravu pomerov, a to podľa § 2 ods. 1, § 360 ods. 1, § 361 ods. 1, § 363, § 367 ods. 1 CMP (zákon číslo 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok v znení neskorších predpisov, ďalej len „CMP“), § 324 ods. 1, § 325 ods. 1 a ods. 2 písm. d) a § 329 ods. 1 CSP (zákon číslo 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov, ďalej len „CSP“) a právo súdu preniesť svoju príslušnosť na konanie vo veci na iný súd, ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, podľa § 2 ods. 21 zákona číslo 371/2004 Z.z. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky a o zmene zákona číslo 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení

neskorších predpisov, § 5, § 112 ods. 1 a ods. 2 CMP a dospel k záveru, že návrh otca na neodkladnú úpravu výkonu práv a povinností rodičov k maloletým deťom ich zverením do osobnej starostlivosti otca je dôvodný, a preto je potrebné takémuto jeho návrhu v plnom rozsahu vyhovieť a že záujmy maloletých detí vyžadujú prenesenie príslušnosti na konanie vo veci samej na Okresný súd Pezinok.

1.4 Na vecné odôvodnenie svojho rozhodnutia uviedol, že nakoľko rodinná situácia a vzťahy v nej sú narušené a rozvrátené, je nevyhnutne potrebné tieto pomery v rodine upraviť a stabilizovať spôsobom navrhnutým otcom v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia s tým, že ide len o dočasnú úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom, zastabilizovanie výchovného prostredia maloletých, s poukazom na prejav ich vôle a v prvom rade aj záujme na ich riadnej výchove. Súd považuje takýto dočasný zásah do práv a povinností jedného z rodičov za primeraný, a to napriek tomu, že si je plne vedomý závažnosti tohto zásahu do rodičovských práv matky, ako aj do práva maloletých detí na výchovu a starostlivosť zo strany oboch rodičov. Z týchto dôvodov potom súd aj pozastavil účinnosť rozsudku Mestského súdu Bratislava II č. k. 5P/37/2023 – 202 z 21.11.2023.

1.5 Súd zároveň rozhodol o prenesení miestnej príslušnosti na konanie vo veci samej na Okresný súd Pezinok, a to z dôvodu, že sa zákonným a podstatným spôsobom zmenili okolnosti, podľa ktorých sa posudzuje príslušnosť a zároveň je v záujme maloletých detí, aby vo veci ďalej konal súd, v obvode ktorého majú maloleté deti bydlisko, ako aj z dôvodu hospodárnosti konania, nakoľko ani jeden z rodičov sa aktuálne a dlhodobo nezdržiavaj ani nikdy nezdržiaval v K.. Matka má bydlisko v F. a otec má bydlisko vo J. K.. Z uvedených dôvodov má súd za to, že v danom prípade bude efektívnejšie, hospodárnejšie a v súlade so zásadou rýchlosti konania, aby vo veci maloletých detí konal Okresný súd Pezinok ako súd, ktorý je dostupnejší maloletým deťom, kolíznemu opatrovníkovi ako aj obom rodičom.

2. Uznesenie napadla riadnym a včasným odvolaním matka maloletých detí, s návrhom na jeho zmenu zamietnutím návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia vniac súd prvej inštancie, že tento neodkladné opatrenie nariadil napriek tomu, že neboli splnené procesné podmienky pre jeho nariadenie (rozhodoval miestne nepríslušný súd), že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, že súd prvej inštancie vec nesprávne právne posúdil a rozhodol na základe nesprávne alebo neúplne zisteného skutočného stavu veci [§ 365 ods. 1 písm. a), písm. d), písm. f), písm. h) CSP a § 62 ods. 1 CMP].

2.1 Na odôvodnenie odvolania uviedla, že rozhodnutie vydal nepríslušný súd, a to napriek tomu, že mu boli známe všetky rozhodujúce okolnosti týkajúce sa príslušnosti. Pôvodne bol totiž podaný návrh na Okresný súd Pezinok a podľa jej názoru tento súd bol príslušný na rozhodnutie o návrhu otca na nariadenie predbežného opatrenia. Z tohto dôvodu je potom vecne nesprávna aj úvaha súdu a výrok III. napadnutého rozhodnutia o tom, že sa má preniesť nesprávne určená príslušnosť Mestského súdu Bratislava II na Okresný súd Pezinok po právoplatnosti rozhodnutia.

2.2 Nesprávny je aj výrok II. rozhodnutia, nakoľko takáto úprava styku je prípustná jedine pri zhodnom návrhu oboch rodičov, čo explicitne vyplýva z § 25 ods. 2 Zákona o rodine.

2.3 Súd prvej inštancie svoje rozhodnutie o zverení maloletých detí do starostlivosti otca riadne neodôvodnil, a preto ho matka považuje za arbitrárne. Konajúci súd rezignoval na kritické vyhodnotenie otcom prezentovaných tvrdení, ktoré boli obmedzené fakticky len na očierňovanie osoby matky namiesto toho, aby bez hlbšej analýzy a vysvetlenia vlastných úvah konštatoval údajné osvedčenie diskomfortu, ktorí majú dcéry u matky. Súd vôbec nevenoval pozornosť tomu, že hoci všetci členovia rodiny súhlasili so spoluprácou s akreditovaným subjektom, k takémuto postupu zatiaľ nedošlo, pričom matka s ÚPSVaR aktívne spolupracuje. Súd sa nezaoberal tým, prečo mu bol doručený iba list C., hoci v návrhu sa odkazuje aj na údajný list od A.. Súd sa rovnako kriticky nezamyslel nad tým, ako je list od C. formulovaný. Z formulácií a systematiky tohto listu sa pritom dá dospieť k tomu, že tvrdenia tam prezentované s ohľadom na ich obsah a systematiku zjavne nie sú dielom 10 ročného dieťaťa. Tento list celkom jednoznačne evokuje manipuláciu zo strany otca.

2.4 Skutočný stav je značne odlišný od toho, čo prezentuje otec v podanom návrhu. Ten je založený na nepravdách, polopravdách a bezbrehom očierňovaní matky. Faktom je, že o deti sa matka starala od narodenia až doteraz, a preto sa ohradzuje voči tvrdeniam, že deti strašila, respektíve im rozprávala

nezmysly, o ktorých píše otec v podanom návrhu. Kvôli prístupu otca sú rodičia odkázaní na to, aby komunikovali len písomne, a to emailom, nakoľko otec nedokáže s matkou rozprávať bez toho, aby v istom momente nezačal nadávať a neprestal sa ovládať. Matka si uvedomuje, že problematická komunikácia medzi rodičmi môže mať za následok to, že deti sa niekedy ocitnú tak povediac medzi nimi, avšak matka sa napriek tomu snaží deti od ich zhoršených vzťahov uchrániť, hoci s ohľadom na prístup otca sa jej to nie vždy darí.

2.5 Otec deti stavia neustále do konfliktu lojality. Matka si uvedomuje, že z dôvodu rozdielnych hraníc a odlišného prístupu k výchove je momentálne jej vzťah s A. komplikovanejší. Nemalú rolu v tom navyše zohráva aj jej vek a snaha o vyhradenie sa spolu s tým, ako sa snaží sformovať si v pubertálnom veku svoju osobnosť. Deťom u matky nikdy nič nechýbalo a bolo o ne postarané ako po materiálnej, tak aj po vzťahovej stránke. Je očividné, že deti prezentujú u oboch rodičov rozdielne informácie, a preto nie je spravodlivé rozhodnúť o tak zásadnej veci, ako je zverenie detí, len na základe jednostranných tvrdení otca. Zvlášť za tak komplikovanej situácie, aká nastala v ich rodine.

3. Kolízny opatrovník a otec maloletých detí odvolací návrh nepodali. Kolízny opatrovník vo svojom vyjadrení sa k odvolaniu matky zotrval na svojich vyjadreniach a odporúčaní. Zároveň súdu oznámil, že vzhľadom na vypätú rodinnú situáciu vypracuje podnet pre spoluprácu rodiny so subjektom akreditovaným poskytnúť rodine pomoc, a to najmä v oblasti zlepšenia vzťahov maloletých detí k matke.

4. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 ods. 1 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa [§ 355 ods. 2 v spojení s § 357 písm. d) CSP], po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľka použila zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 CSP v spojení s § 62 ods. 1 CMP), preskúmal napadnuté rozhodnutie bez viazanosti rozsahom (§ 65 CMP) a dôvodmi odvolania (§ 66 CMP), s prihliadnutím na prípadné vady konania, iba ak by mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, ktoré ale nezistil (§ 67 CMP), bez potreby zopakovania alebo doplnenia dokazovania (§ 68 CMP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie matky je dôvodné len s časti, a to v časti námietok voči rozhodnutiu súdu o styku matky s maloletými deťmi (s časti výrok I. uznesenia), kde boli splnené podmienky na jeho zrušenie [§ 389 ods. 1 písm. d) CSP], čo však neplatilo pre odvolanie matky voči výroku I. v časti rozhodnutia o zverení maloletých detí do osobnej starostlivosti otca, kde boli splnené podmienky pre jeho potvrdenie (§ 387 ods. 1 a 2 CSP) a napokon, že pokiaľ sa matka odvolala aj proti rozhodnutiu súdu o prenesení príslušnosti súdu (výrok III. uznesenia), tak jej odvolanie smeruje proti rozhodnutiu súdu, proti ktorému nie je odvolanie prípustné a tak je takéto odvolanie potrebné postupom § 386 písm. c) CSP odmietnuť.

5. Predmetom odvolacieho konania je posúdenie, či súd prvej inštancie neodkladné opatrenie nariadil napriek tomu, že neboli splnené procesné podmienky pre jeho nariadenie (rozhodoval miestne nepríslušný súd), či konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, či súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, či súd prvej inštancie vec nesprávne právne posúdil a rozhodol na základe nesprávne alebo neúplne zisteného skutočného stavu veci, teda dôvodnosti odvolania matky voči uzneseniu súdu prvej inštancie, ktorým dočasne upravil výkon práv a povinností rodičov k maloletým deťom, a to či už spôsobom navrhovaným otcom alebo aj činnosťou súdu konajúc z jeho úradnej povinnosti.

6. Pokiaľ ide o rozhodnutie súdu prvej inštancie o zverení maloletých detí do osobnej starostlivosti otca do právoplatného skončenia konania vo veci samej, odvolací súd uvádza:

6.1 Podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

6.2 Odvolací súd preskúmal odvolaním napadnuté rozhodnutie nielen obsahom a dôvodmi odvolania a v časti rozhodnutia súdu o zverení maloletej A. a maloletej C. do osobnej starostlivosti a súvisiacom výroku o pozastavení účinnosti rozsudkom Mestského súdu Bratislava II č. k. 5P/37/2023 – 202 z 21.11.2023 a nemal v tejto veci dôvod, pre ktorý by nemal súhlasiť s podstatou argumentácie použitej súdom prvej

inštancie na podporu ním zvoleného postupu, že nakoľko zdravý vývoj a výchova maloletých detí je v čase výkonu osobnej starostlivosti o maloleté deti zo strany matky ohrozený (maloleté deti sú viac menej ponechané na seba, domáce práce ako varenie, upratovanie, ale aj starostlivosť o prípravu maloletej C. do školy zabezpečuje v prevažnej miere maloletá A.), je potrebné dočasne maloleté deti zveriť do osobnej starostlivosti otca (nakoľko už existovala konkrétna úprava osobnej starostlivosti o maloleté deti ich rodičmi schválená súdom). Práve pre správnosť a objektívnu argumentačnú presvedčivosť takto súdom prvej inštancie predostretých dôvodov by tak zásadne postačovalo len konštatovanie správnosti dôvodov súdu prvej inštancie odvolacím súdom s odvolaním sa na ne (§ 387 ods. 2 CSP). Nakoľko tu však bol i nesúhlas matky s týmito dôvodmi, a tým vyvolaná potreba vysporiadania sa aj s tzv. odvolacími námietkami, pre úplnosť odôvodnenia rozhodnutia odvolací súd považuje za potrebné doplniť nasledovné:

6.3 V tomto konaní o nariadenie neodkladného opatrenia boli osvedčené skutkové okolnosti uvedené v bode 1.2 až 1.2.5 tohto rozhodnutia, a teda najmä, že výkon práv a povinností rodičov k maloletým deťom bol naposledy upravovaný rozsudkom Mestského súdu Bratislava II č. k. 5P/37/2023 – 202 z 21.11.2023, ktorým rozhodnutím súd schválil o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom rodičovskú dohodu, na základe ktorej boli maloleté deti okrem iného zverené do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, že maloleté deti opakovane poukazujú na diskomfort v prítomnosti matky počas jej starostlivosti o ne, pričom obe uvádzajú, že starostlivosť o ne fakticky zabezpečuje len maloletá A., ktorá s matkou nemá dobrý vzťah (čo potvrdila aj samotná matka maloletých vo svojom odvolaní), že maloletá A. sa u matky cíti byť psychicky preťažovaná ako aj neprimerane zaťažovaná domácimi prácami (varením, upratovaním a pod.), ktoré musí robiť skoro všetky, a kvôli tomu nemá čas na školu a kamarátov, že aj maloletá C. cítiac podporu najmä zo strany jej sestry (v čase, keď je v starostlivosti matky), taktiež prejavila vôľu byť spolu so sestrou v starostlivosti u otca s tým, že u mamy by trávila len pár dní, nakoľko podľa jej vnímania mama býva často nahnevaná a často kričí po nej, ako aj po sestre A. a okrem toho starostlivosť o domácnosť, a to varenie, upratovanie a vychystanie sa jej do školy zabezpečuje len sestra A., že podľa vnímania maloletej C. mama chodí domov neskoro večer (medzi 19. až 20. hodinou), že vzťahy v rodine sú vážne narušené a rozvrátené, že rodine bola ponúknutá spolupráca s akreditovaným subjektom, s čím obaja rodičia súhlasili a napokon, že otec maloletých detí má vytvorené vhodné podmienky na zabezpečenie rovnomerného psychického a fyzického vývinu maloletých a v jeho starostlivosti zo strany kolízneho opatrovníka neboli zistené žiadne nedostatky.

6.4 Pokiaľ za takýchto skutkových okolností súd prvej inštancie návrhu otca na dočasné zverenie maloletých detí do jeho osobnej starostlivosti vyhovel a v tejto súvislosti zároveň pozastavil účinnosť rozsudku Mestského súdu Bratislava II č. k. 5P/37/2023 – 202 z 21.11.2023, ktorý rozsudok doposiaľ upravoval výkon práv a povinností rodičov k maloletým deťom, a to inak ako tomu je práve nariadeným neodkladným opatrením súdu, rozhodol vecne správne, a preto odvolací súd odvolacie námietky matky takéto rozhodnutie spochybňujúce považuje za plne nedôvodné.

7. Pokiaľ ide o námietku matky, že rozhodnutie vydal nepríslušný súd, a to napriek tomu, že mu boli známe všetky rozhodujúce okolnosti týkajúce sa príslušnosti, odvolací súd uvádza:

7.1 Podľa § 112 ods. 1 CMP na konanie vo veciach starostlivosti súdu o maloletých je miestne príslušný súd, v ktorého obvode má maloletý v čase začatia konania bydlisko určené dohodou rodičov alebo iným zákonným spôsobom.

7.2 Podľa § 36 ods. 1 a 2 CSP konanie sa uskutočňuje na súde, ktorý je na prejednanie príslušný (1). Príslušnosť sa určuje podľa okolností v čase začatia konania; takto určená príslušnosť trvá až do skončenia konania (2).

7.3 V prejednávanej veci zo spisu odvolací súd zistil, že o úprave výkonu práv a povinností rodičov k maloletým deťom naposledy rozhodoval Mestský súd Bratislava II rozsudkom č. k. 5P/37/2023 – 202 z 21.11.2023. Tým bola založená jeho miestna príslušnosť aj na konanie, či už o návrhu otca na zmenu práve citovaného rozhodnutia súdu o úprave výkonu práv a povinností rodičov k maloletým deťom, ale aj o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia na zverenie maloletých detí do jeho osobnej starostlivosti. Miestna príslušnosť všeobecného súdu vo veciach starostlivosti o maloleté deti sa totiž v zmysle vyššie citovaných zákonných ustanovení určuje podľa okolností, ktoré tu boli v čase prvého

rozhodovania súdu a trvá nielen po celú dobu konania, ale aj keď sa prvé konanie skončí (zásada perpetuatio fori). Pokiaľ teda bude potrebné robiť kroky v záujme dieťaťa, respektíve sa začne ďalšia „vec“ starostlivosti o maloletých, bude na konanie stále miestne príslušný tento súd bez ohľadu na to, kde má dieťa aktuálne v čase začatia druhého konania bydlisko. Vychádza sa totiž z idey, že najdôslednejšie poskytne dieťaťu ochranu súd, ktorý jeho poručenský spis vedie, pretože už pozná okolnosti jeho prípadu, rozhodoval o dieťati, spolupracoval s kolíznym opatrovníkom, prípadne vykonával iné opatrenia v záujme maloletého. Námiетка matky o nedostatku miestnej príslušnosti Mestského súdu Bratislava II na rozhodnutie v tejto veci preto nemohla obstáť, nehovoriac o tom, že o vadu konania na súde prvej inštancie v podobe nedostatku príslušnosti súdu pôjde len v prípade, keď v konaní neboli dodržané ustanovenia o vecnej príslušnosti, osobitnej výlučnej miestnej príslušnosti alebo kauzálnej príslušnosti, čo nebol prípad práve prejednávanej veci. Neobstojí preto námiетка matky, že pre rozhodnutie súdu prvej inštancie o nariadení neodkladného opatrenia neboli splnené procesné podmienky príslušnosti.

8. Zároveň neobstojí ani námiетка matky o riadnom neodôvodnený rozhodnutia súdu o potrebe dočasného zverenia maloletých detí do osobnej starostlivosti otca, a to pre jej nepravdivosť. Súd vo svojom rozhodnutí totiž uviedol konkrétne dôvody, pre ktoré považoval návrh otca na rozhodnutie o zverení maloletých detí do jeho osobnej starostlivosti za dôvodné. Súd prvej inštancie takéto dôvody videl najmä v tom, že v čase rozhodovania súdu už existovala úprava výkonu práv a povinností rodičov k maloletým deťom, ktorou úpravou boli obe maloleté deti zverené do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, a teda pokiaľ takéto úprava výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom vzhľadom na konkrétnu situáciu v rodine nesledovala najlepší záujem maloletých detí (práve naopak mala za následok ohrozenie zdravia a riadnej výchovy maloletých detí, nespavosť, nechutenstvo a kolapsové stavy na strane maloletej A. a prejavy nervozity a zvracania na strane maloletej C.), tak bol potrebný okamžitý zásah zo strany súdu (pre vážne ohrozenie výchovy a zdravia maloletých detí) vo forme rozhodnutia o tom, ktorý z rodičov bude do rozhodnutia vo veci samej vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté deti. Neobstojí preto len všeobecná námiетка matky, že v prejednávanej veci súd založil svoje rozhodnutie len na nepravdivých tvrdeniach otca a že rozhodnutie súdu je nesprávne, nakoľko bola potrebná hlbšia analýza a vysvetlenie vlastných úvah súdu o údajnom osvedčení diskomfortu, ktorý majú dcéry u matky, prípadne o potrebe podrobenia listu maloletej C. hlbšej kritike zo strany súdu. Spôsob starostlivosti matky o maloleté deti totiž bolo možné považovať za osvedčený zo zistení kolízneho opatrovníka, a to najmä z ním realizovaného výsluchu maloletých detí. Okrem toho sama matka vo svojom odvolaní skonštatovala, že situácia, ktorá nastala v ich rodine, je veľmi komplikovaná a že vzhľadom na problematiku komunikáciu medzi rodičmi sa stáva, že deti sa ocitnú medzi nimi, a tak sú reálne vystavené nepriaznivým následkom takejto ich problematickej komunikácie a že momentálne je jej vzťah minimálne s maloletou A. komplikovaný. Pre rozhodnutie súdu o dočasnej úprave výkonu práv a povinností rodičov k maloletým deťom bolo potom nerozhodným, že v minulosti deťom u matky nič nechýbalo a bolo o ne postarané ako po materiálnej, tak aj po vzťahovej stránke. Skúmanie a následné vyhodnotenie spôsobu doterajšieho výkonu práv a povinností rodičov k maloletým deťom bude predmetom konania vo veci samej, v ktorom konaní súd dôsledne vypočuje oboch rodičov a vykoná riadne dokazovanie na preukázanie skutkových okolností potrebných pre rozhodnutie o tom, ktorému z rodičov budú maloleté deti zverené do osobnej starostlivosti, rešpektujúc najlepší záujem maloletých detí, ale aj možnosti a schopnosti každého z rodičov vytvárať pre deti čo najlepšie výchovné prostredie, pri ktorom rozhodovaní súd zohľadní osobnosť každého z nich, ich úroveň vzdelania a inteligencie, šírku ich rodinného zázemia a ich socio-ekonomický status a napokon aj ich skutočný vzťah k deťom, ich charakter, morálku a štruktúru mravných noriem, ich rešpekt k právam detí stýkať sa s druhým rodičom a pod. Zároveň súd vykoná dokazovanie za účelom zistenia skutočného vzťahu detí ku každému z rodičov, prípadne za účelom zistenia, ktorý z rodičov je lepším vzorom pre deti pre vytvorenie ich sociálnej, ale aj sexuálnej úlohy a identity. V tejto súvislosti potom odvolací súd zdôrazňuje, že rozhodnutie o úprave výkonu práv a povinností rodičov k maloletým deťom upravuje výkon ich práv a povinností len dočasne do rozhodnutia vo veci samej a pokiaľ by sa styk matky s maloletými deťmi stal nedostatočným pre zachovanie ich vzájomných citových väzieb, nič nebráni matke, aby podala samostatný návrh na úpravu jej styku s maloletými deťmi, ktorý návrh by zohľadňoval jednak jej pracovnú vyťaženosť, ale aj aktuálny denný režim maloletých detí.

9. Vzhľadom na uvedené potom odvolací súd odvolaním napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie vo výroku I. v časti rozhodnutia o dočasnom zverení maloletých detí do osobnej starostlivosti otca a v závislom výroku II. ako vecne správne postupom podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP potvrdil.

10. Naproti tomu však za dôvodnú bolo potrebné považovať námietku matky o nesprávnosti rozhodnutia o styku matky s maloletými deťmi, nakoľko z návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia nebolo možné dospieť k záveru, že by sa rodičia maloletých detí neboli schopní dohodnúť na úprave styku matky s maloletými deťmi a že by otec z tohto dôvodu žiadal rozhodnúť o úprave styku matky s maloletými deťmi. Práve naopak, z predmetného návrhu je zrejmé, že otec matke v styku s deťmi nebráni a je ochotný a pripravený rešpektovať vôľu detí, čo do rozsahu ich stýkania sa s matkou. Tieto skutočnosti napokon neboli spochybnené ani samotnou matkou v podanom odvolaní. Pre poriadok je potrebné uviesť, že matka v odvolaní ani nenavrhovala konkrétnu úpravu jej styku s maloletými deťmi rešpektujúc ich denný režim ako aj jej pracovnú zaneprázdnenosť. Nakoľko tu neexistoval návrh žiadneho z rodičov na úpravu styku s maloletými deťmi a súd nemal informácie o tom, aký je denný režim maloletých detí a aká je pracovná zaneprázdnenosť matky, nebolo dôvodným rozhodovať o úprave styku matky s maloletými deťmi.

10.1 Nakoľko v konaní teda nebola osvedčená potreba neodkladným rozhodnutím súdu rozhodovať o úprave styku matky s maloletými deťmi, hoc aj spôsobom uvedeným súdom prvej inštancie vo výroku I. rozhodnutia, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie vo výroku I. v časti o úprave styku matky s maloletými deťmi postupom podľa § 389 ods. 1 písm. d) CSP zrušil, nakoľko nešlo o rozhodnutie vo veci samej a pre takéto rozhodnutie neexistovali dôvody.

11. Pokiaľ ide o odvolanie matky voči výroku III. uznesenia, odvolací súd uvádza:

11.1 Podľa § 112 ods. 2 CMP ak sa zákonným spôsobom zmenia okolnosti, podľa ktorých sa posudzuje miestna príslušnosť, môže súd preniesť svoju príslušnosť na iný súd, ak to vyžaduje záujem maloletého. Ak tento súd nesúhlasí s prenesením príslušnosti, rozhodne jeho nadriadený súd; zmena bydliska maloletého z dôvodu umiestnenia maloletého v zariadení na základe rozhodnutia súdu podľa § 111 písm. l) až n) nie je dôvodom na zmenu miestnej príslušnosti súdu.

11.2 Podľa § 357 CSP, Odvolanie je prípustné proti uzneseniu súdu prvej inštancie o a) zastavení konania, b) odmietnutí podania vo veci samej, c) odmietnutí žaloby na obnovu konania, d) návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia alebo zabezpečovacieho opatrenia, e) zrušení neodkladného opatrenia alebo zabezpečovacieho opatrenia podľa § 334 a 335 ods. 1, f) návrhu na opravu chýb v písaní a počítaní a iných zrejmých nesprávností, okrem odôvodnenia, g) zamietnutí návrhu na doplnenie rozsudku, h) zamietnutí návrhu na zrušenie rozsudku pre zmeškanie, i) návrhu na predbežnú vykonateľnosť rozsudku, j) odklade vykonateľnosti rozhodnutia, k) povinnosti zložiť zábezpeku vo veciach práva duševného vlastníctva, l) zabezpečení dôkazného prostriedku, m) nároku na náhradu trov konania, n) prerušení konania podľa § 162 ods. 1 písm. a) a § 164, o) návrhu na uznanie cudzieho rozhodnutia, o návrhu na vyhlásenie vykonateľnosti cudzieho rozhodnutia a vo veciach výkonu cudzieho rozhodnutia, p) postúpení právomoci do cudziny.

11.3 Podľa § 386 písm. c) CSP, odvolací súd odmietne odvolanie, ak smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je odvolanie prípustné.

11.4 Vo vzťahu k výroku III. odvolaním dotknutého uznesenia (o prenesení miestnej príslušnosti súdu na konanie vo veci samej je odvolací súd nútený konštatovať neprípustnosť odvolania, nakoľko CSP v ustanovení § 357 nepripúšťa odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie o prenesení miestnej príslušnosti súdu na konanie vo veciach starostlivosti súdu o maloletých na iný súd a taktiež nie je prípustnosť odvolania proti takémuto rozhodnutiu upravená ani v žiadnom z ustanovení CMP. V prípade rozhodnutia súdu o prenesení miestnej príslušnosti súdu na konanie vo veciach starostlivosti súdu o maloletých na iný súd, nejde o uznesenie súdu prvej inštancie, ktorým sa rozhodlo vo veci samej a ani nejde o žiadny iný druh uznesenia, proti ktorému ustanovenie § 59 CMP pripúšťa odvolanie nad rámec uznesení taxatívne vymenovaných v ustanovení § 357 CSP. Prípustnosť odvolania nie je zakotvená ani v ustanovení § 112 CMP, upravujúcom právo súdu preniesť svoju príslušnosť na iný súd, ak to vyžaduje záujem maloletého. V tejto súvislosti pre poriadok odvolací súd dodáva, že podľa § 6 ods. 1 písm. i) zákona čísla 549/2003 Z.z. o súdnych úradníkoch o príslušnosti súdu na konanie rozhoduje vyšší súdny úradník a voči jeho rozhodnutiu je prípustná sťažnosť, o ktorej rozhoduje sudca. Proti rozhodnutiu sudcu o sťažnosti nie je prípustné odvolanie, a teda takéto rozhodnutie je konečným rozhodnutím.

11.5 Odvolací súd poznamenáva, že skutočnosť nesprávneho poučenia účastníkov konania o prípustnosti opravného prostriedku proti napadnutému uzneseniu zo strany súdu prvej inštancie, nezakladá ich procesnú legitimitáciu jeho uplatnenia, keďže jeho prípustnosť je ex lege vylúčená. CSP v ustanovení § 362 ods. 3 poskytuje účastníkom konania ochranu iba v prípade nesprávneho poučenia súdu o neprípustnosti odvolania, ktorá spočíva v tom, že odvolateľ je oprávnený podať odvolanie v zákonom predĺženej trojmesačnej lehote plynúcej od doručenia odvolaním napadnuteľného rozhodnutia.

11.6 Vzhľadom na skutočnosť, že matka podala odvolanie v časti výroku, proti ktorému odvolanie nie je prípustné, odvolací súd toto odvolanie v súlade s § 386 písm. c) CSP odmietol bez toho, aby sa odvolaním vecne zaoberal.

12. O trovách odvolacieho konania súd nerozhodoval, nakoľko nešlo o rozhodnutie, ktorým sa konanie končí (§ 58 CMP). O trovách tohto odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie v rozhodnutí vo veci samej.

13. Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0, čiže jednomyseľne (§ 3 ods. 9 posledná veta zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch v znení neskorších zmien a doplnení).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP)

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie,

lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

- a) ktorému súdu je určené,
- b) kto ho robí,
- c) ktorej veci sa týka,
- d) čo sa ním sleduje a
- e) podpis.

(§ 127 ods. 1 CSP)

Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 ods. 2 CSP).

Strany konania majú možnosť zvoliť si advokáta alebo obrátiť sa na Centrum právnej pomoci so žiadosťou o poskytnutie právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP). Žiadateľ, u ktorého hrozí nebezpečenstvo zmeškania lehoty, môže zároveň so žiadosťou požiadať centrum o predbežné poskytnutie právnej pomoci (§ 11 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z. z.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Ak má dovolanie vady podľa § 429 a dovolateľ na výzvu súdu prvej inštancie na odstránenie väd neodstráni vady, následkom neodstránenia väd dovolania je odmietnutie dovolania.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie ani na základe výzvy na plnenie (§ 379 ods. 1 a 2 CMP), môže mu súd uložiť pokutu do 1 000,- eur (§ 382 ods. 1 CMP), rozhodnúť o zastavení výplaty rodičovského príspevku a prídavku na dieťa a príplatku k prídavku na dieťa (§ 383 ods. 1 CMP) alebo odňať maloletého tomu, u koho podľa rozhodnutia nemá byť a postarať sa o jeho odovzdanie tomu, komu bolo podľa rozhodnutia zverené, alebo tomu, komu rozhodnutie priznáva právo na styk s maloletým po obmedzený čas, alebo tomu, kto je oprávnený neoprávnené premiestneného alebo zadržaného maloletého prevziať (§ 386 ods. 1 CMP) a to všetko aj bez návrhu (§ 376 ods. 2 CMP).